

BAIGIAMŪJŲ (PAGRINDINIO MOKOMOJO DALYKO, SOLFEDŽIO, MUZIKOS ISTORIJOS, ANTROJO INSTRUMENTO (FORTEPIJONO), DAILĖTYROS) EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Baigiamųjų egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) reglamentuoja formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų baigiamųjų egzaminų organizavimą, vykdymą, vertinimą ir priežiūrą. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 „Dėl rekomendacijų dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo patvirtinimo,,

2. Apraše vartojamos sąvokos:

Baigiamasis egzaminas – mokymosi pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas pasiekimų patikrinimas.

Baigiamojo egzamino vertinimas – vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus.

Kūrybinė užduotis – dailės programos baigiamojo egzamino užduoties sudedamoji dalis, skirta mokinių kūrybiniam gebėjimui vertinti.

Egzamino užduotis – vadovaujantis formalųjį švietimą papildančio ugdymo rekomendacijomis parengtas užduočių rinkinys.

II SKYRIUS BAIGIAMŪJŲ EGZAMINŲ TIKSLAI

3. Patikrinti ir įvertinti muzikinės ir dailės kultūros pažinimą.
4. Patikrinti ir įvertinti mokinių gebėjimą suvokti atliekamą muziką.
5. Patikrinti ir įvertinti muzikinio raštingumo įgūdžius.
6. Patikrinti ir įvertinti dailės programos mokinių gebėjimą atskleisti pasirinktą idėją meninės raiškos priemonėmis.

III SKYRIUS BAIGIAMŪJŲ EGZAMINŲ TURINYS

7. Mokinys, baigiantis Meno mokyklą, laiko šiuos baigiamuosius egzaminus: pagrindinio mokomojo dalyko (muzikavimas), solfedžio, muzikos istorijos, antrojo instrumento – fortepijono (chorinio dainavimo programa), dailėtyros ir dailės pagrindinio mokomojo dalyko baigiamasis darbas.

8. Pagrindinio mokomojo dalyko (muzikavimas) egzamino metu kandidatas atlieka paruoštą programą, kurią kiekvienam baigiamosios klasės (pg. u. 4 kl. mokiniui) mokslo metų pradžioje parengia pagrindinio mokomojo dalyko (muzikavimas) mokytojas, atsižvelgdamas į formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rekomendacijas bei individualias mokinio prigimtines galias ir gebėjimus.

9. Pagrindinio mokomojo dalyko (muzikavimas) baigiamojo egzamino metu atliekamas etiudas, pjesė, stambios formos kūrinys arba etiudas ir dvi/trys skirtingo charakterio pjesės.

9.1. Fortepijono ir styginių programos baigiamąjį egzaminą sudaro dvi dalys:

9.1.1. I dalis – atsiskaitomas vienas kūrinys – etiudas (gruodžio mėn.);

9.1.2. II dalis – stambios formos kūrinys ir pjesė (gegužės mėn.). Pjesę galima atlikti ansamblyje.

9.2. Pučiamųjų instrumentų programoje baigiamąjį egzaminą sudaro dvi dalys:

9.2.1. I dalis – atsiskaitomas vienas kūrinys – etiudas (kovo mėn.);

9.2.2. II dalis – stambios formos kūrinys ir pjesė arba du/trys skirtingo charakterio pjesės (gegužės mėn.) Baigiamojo egzamino programa gali būti atliekama įvairios sudėties ansambliuose.

9.3. Akordeono programos baigiamajame egzamine atliekamas stambios formos kūrinys, polifonija arba šiuolaikine muzikine kalba parašytas kūrinys ir techninė arba lyrinė pjesė. Baigiamojo egzamino programoje pjesės gali būti atliekamos įvairios sudėties ansambliuose.

9.4. Chorinio dainavimo programos baigiamasis egzaminas susideda iš dviejų dalių:

9.4.1. I baigiamojo egzamino dalis – ansamblyje atliekami 3 kūriniai, iš kurių vienas – a cappella, kiti 2 kūriniai su pritarimu. Kiekvieną kūrinio partiją atlieka ne mažiau kaip 3 atlikėjai (trūkstantis balsas dainuoja kitų klasių mokiniai). Išimtis: mokiniais, kurių balsas mutuoja, leisti atlikti savo dainų partijas individualiai, jiems patogioje tonacijoje.

9.4.2. II baigiamojo egzamino dalis – a cappella dainos individualus partijos atlikimas. Gali būti pasirinktos dainos autoriaus pristatymas.

9.4.3. Chorinio ir solinio dainavimo programos mokiniai, antro instrumento (fortepijono) baigiamajame egzamine (gegužės mėn.) atlieka vieną pjesę.

10. Solfedžio baigiamąjį egzaminą sudaro dvi dalys:

10.1. I baigiamojo egzamino dalis raštu vykdoma kovo mėnesį. I dalį sudaro trys užduotys: melodinis diktantas, intervalai, akordai.

10.2. II baigiamojo egzamino dalis žodžiu vykdoma gegužės mėnesį. II dalį sudaro užduotys: klausimų testai ir intonavimas.

11. Muzikos istorijos baigiamąjį egzaminą sudaro dvi dalys:

11.1. I baigiamojo egzamino dalis (testas) vykdoma kovo mėnesį.

11.2. II baigiamojo egzamino dalis (muzikos kūrinių ištraukų klausymas) vykdoma gegužės mėnesį.

12. Dailės programos baigiamąjį egzaminą sudaro sudaro kūrybinis darbas pasirinkta technika ir priemonėmis bei jo pristatymas.

13. Dailėtyros baigiamąjį egzaminą sudaro šios dailėtyros dalys:

13.1. I dalis: pasirinkto dailės istorinio stiliaus, autoriaus ar kūrinio analizė žodžiu, vykdoma kovo mėnesį;

13.2. II dalis: dailėtyros testas (dailėtyra nuo seniausių laikų iki XXI a.) vykdomas gegužės mėnesį.

14. Kiekvienam muzikos ir dailės egzaminui pildomas protokolas (priedai Nr. 1).

IV SKYRIUS

BAIGIAMŪJŲ EGZAMINŲ ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

15. Baigiamieji egzaminai vykdomi gruodžio – gegužės mėnesiais. Baigiamųjų egzaminų tvarkaraštį parengia direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Tvarkaraštis tvirtinamas direktoriaus įsakymu.

16. Egzaminų vertinimo komisiją sudaro komisijos pirmininkas ir ne mažiau nei du mokytojai.

17. Komisijos pirmininkas organizuoja komisijos darbą, supažindina su vertinimo tvarka, užtikrina vertintojų objektyvumą, atsako už dokumentų (protokolų, užduočių, darbų) saugumą egzamino metu. Jei vertintojų nuomonės skiriasi, galutinį sprendimą priima komisijos pirmininkas.

18. Vertinimo komisijos nariai, atsako už egzamino užduočių parengimą, egzamino vykdymą, vertinimą ir priežiūrą. Komisijos nariai negali viešinti egzamino medžiagos, užduočių, teisingų atsakymų iki egzamino pabaigos.

19. Mokinio mokytojas gali teikti pasiūlymą dėl papildomo balo už koncertinę veiklą, dalyvavimą festivaliuose, konkursuose, bei ugdymo rezultatus ir lankomumą.

20. Mokinio, negalinčio laikyti baigiamųjų egzaminų dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, tėvai mokyklos direktoriui pateikia motyvuotą prašymą dėl atleidimo nuo egzaminų ar datos pakeitimo.

21. Mokiniam, kurie pagrindinio ugdymo 4 klasėje dalyvavo respublikiniuose (tarptautiniuose) konkursuose ir jų atlikta programa atitinka baigiamųjų egzaminų programos reikalavimus, suteikiama galimybė nelaikyti baigiamojo pagrindinio mokomojo dalyko (muzikavimas, dailė) egzamino pagal pateiktą mokytojo rekomendaciją. Rekomendacija pateikiama likus dviems savaitėms iki baigiamųjų egzaminų pradžios.

23. Mokiniam, kurie pagrindinio ugdymo 3–4 kl. solfedžio bei muzikos istorijos dalyko turėjo metinį – 10 balų įvertinimą, suteikiama galimybė nelaikyti baigiamojo solfedžio egzamino žodžiu ir baigiamojo muzikos istorijos testo, pagal pateiktą dalyko mokytojo rekomendaciją. Rekomendacija pateikiama likus vienai savaitei iki baigiamųjų egzaminų pradžios.

24. NŠ MMU (meno mėgėjų ugdymo) programos mokiniams baigiamieji egzaminai nevykdomi.

25. Esant ekstremaliai situacijai, Mokytojų tarybos posėdžio (susirinkimo) metu, kiekvienos programos mokytojai pateikia pasiūlymus dėl baigiamųjų egzaminų organizavimo tvarkos.

V SKYRIUS REIKALAVIMAI MOKINIAMS

26. Mokinys neateina į baigiamąjį egzaminą ne vėliau kaip 10 minučių iki egzamino pradžios.

27. Mokiniai klauso baigiamųjų egzaminų vertinimo komisijos narių nurodymų, užduotis atlieka savarankiškai, nesikalba tarpusavyje, netrukdo kitiems.

38. Kandidatai (mokiniai), baigę darbą, gali išeiti iš egzamino patalpos anksčiau.

VI SKYRIUS BAIGIAMŪJŲ EGZAMINŲ VERTINIMAS

32. **FŠPU dailės programos baigiamojo egzamino vertinimo kriterijai:**

9–10 balų. Tema atskleista savitai. Puikiai, tikslingai panaudotos priemonės ir technikos. Darbas išbaigtas, meniškias ir originalus.

7–8 balai. Tema atskleista. Geba naudotis priemonėmis ir technikomis. Darbas išbaigtas, pastebimos dalyko klaidos.

5–6 balai. Stebimos pastangos atskleisti temą. Priemonės ir technikos panaudotos iš dalies. Darbas neišbaigtas, stebimos dalyko klaidos.

3–4 balai. Tema nepakankamai atskleista. Nepakankamai geba naudotis priemonėmis, nepakankamai išmano technikas. Darbas neišbaigtas, akivaizdus dalyko žinių trūkumas.

1–2 balai. Tema neatskleista, pastangos nepastebėtos. Negeba naudotis priemonėmis, neišmano technikas. Darbas neišbaigtas, akivaizdus dalyko žinių trūkumas.

33. Dailėtyros užduoties vertinimo kriterijai

Dailėtyros užduoties vertinimo kriterijai	Taškai
I. Dailėtyros užduoties žodžiu vertinimo kriterijai:	0–30
Pasirinkto dailės istorinio stiliaus, autoriaus ar kūrinio analizė atskleidžia istorinį ir kultūrinį kontekstą	0–10
Pasirinkto dailės istorinio stiliaus, autoriaus ar kūrinio analizė pagrindžia mokinio estetines nuostatas	0–10
Dailėtyros sąvokų ir terminų žinojimas, teisingas jų vartojimas	0–10
II. Dailėtyros testo raštu vertinimo kriterijai:	0–70
Meninės raiškos priemonių pažinimo užduotys (1–2)	0–10
Architektūros stilių užduotys (3–5)	0–15
Modernizmo pažinimo užduotys (6)	0–5
Postmodernizmo pažinimo užduotys (7–10)	0–40

Įvertinimas balais

Surinkta taškų suma	1–10	11–20	21–30	31–40	41–50	51–60	61–70	71–80	81–90	91–100
Įvertinimas pažymiu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

34. **FŠPU pagrindinio mokomojo dalyko (muzikavimas) baigiamojo egzamino metu vertinamas kiekvieno kūrinio meninis ir techninis atlikimas:**

9–10 balų. Kūrinio turinys atskleistas tiksliai, tikslus ritmas, štrichai, dinamika, stabilus tempas, kūrinys atliktas muzikaliai, išraiškingai, tiksliai ir teisingai intonuojant.

7–8 balai. Kūrinio turinys atskleistas nevisiškai tiksliai, beveik tikslus ritmas, nepakankamai išpildyti štrichai, dinamika, nepakankamai stabilus tempas, nepakankamai muzikaliai, išraiškingai atliktas kūrinys, nepakankamai tiksliai ir teisingai intonuojant.

5–6 balai. Kūrinio turinys atskleistas patenkinamai, nepakankamai tikslus ritmas, nestabilus tempas, kūrinys atliktas nepakankamai muzikaliai, išraiškingai, netiksliai intonuojant, bet teisingai išvardijant garsus.

3–4 balai. Kūrinio turinys atskleistas silpnai, netikslus ritmas, neišlaikytas tempas, kūrinys atliktas nemuzikaliai, neišraiškingai, neintonuojant atliekamo kūrinio.

1–2 balai. Kūrinio turinys atskleistas blogai arba visai neatskleistas, neišlaikytas tempas, ritmas, dinamika, štrichai. Kūrinys atliktas nemuzikaliai, neišraiškingai, neintonuojant.

Pildomi baigiamojo egzamino mokinio vertinimo lapai. Į baigiamojo egzamino protokolą rašomas bendras pažymys.

35. Muzikos istorijos vertinimas. Kiekviena baigiamojo muzikos istorijos egzamino dalis vertinama atskirai, vertinimai įrašomi į baigiamojo egzaminų protokolą (1 priedas) ir išvedamas bendras įvertinimas.

Egzamino dalis	Užduočių skaičius	Vertinimas	
Muzikos istorijos testai	10 testų (po 5 klausimus ir po 5 muzikinius terminus)	Kiekvienas klausimas vertinamas atitinkamu balų skaičiumi. Balai nurodyti kiekviename baigiamojo egzamino teste 0–1 balas.	Iš trijų dalių surinktų balų skaičiaus vedamas vidurkis.
Muzikos ištraukų klausymas	Klausoma 20 muzikinių kūrinių ištraukų	Kiekvienas teisingas atsakymas vertinamas – 0,5 balo.	

I testas (pavyzdys)

Eil. Nr.	Klausimai	Galimi balai	Surinkta balų
1.	Išvardinkite simfoninio orkestro grupes ir jų instrumentus.	0–1	
2.	Kokių žanrų kūrinius kūrė J. S. Bachas? Pabraukite. Fugos, kantatos, siuitos, preliudai, mišios, kvartetai, operos, operetės, baletai, tokatos, koncertai.	0–1	
3.	Kas yra harmonizuota daina? a) kompozitoriaus sukurta daina b) liaudies sukurta daina c) kompozitoriaus perdirta liaudies daina	0–1	
4.	Kas yra neumos? a) senovinis raštas	0–1	

	b) senovinės giesmės c) senovinės natos		
5.	Išvardinkite 10 lietuvių liaudies instrumentų.	0–1	
6.	A Cappella	0–1	
7.	Bel Canto	0–1	
8.	Debiutas	0–1	
9.	Klavesinas	0–1	
10.	Kadencija	0–1	
Surinkta balų			

36. Solfedžio vertinimas:

Kiekviena baigiamojo solfedžio egzamino dalis vertinama atskirai (2 priedas), vertinimai įrašomi į baigiamojo egzamino protokolą ir išvedamas bendras įvertinimas.

SOLFEDŽIO (ŽODŽIU) BAIGIAMOJO EGZAMINO VERTINIMAS

Užduotys	2 balai	1 balas	0,5 balo	0
1–4 testo užduotys	Teisingas ir tikslus intonavimas	Atliekama ne visiškai tiksliai, yra intonavimo klaidų	Intonuojama netiksliai, bet garsai išvardijami teisingai	Užduotis neatlikta
5 testo užduotis	Atsakymas teisingas, pateikiami užduoties pavyzdžiai	Atsakymas teisingas, bet užduoties pavyzdžiai nenurodomi	Atsakymas nėra visiškai teisingas	Užduotis neatlikta
6 testo užduotis	Užduotis atlikta ritmiškai, išlaikant pradinį tempą	Užduotis atlikta ritmiškai, bet pradinis tempas neišlaikytas	Užduoties atlikime yra netikslumų	Užduotis neatlikta

1 testas (pavyzdys)

1.	Gama C – dur. Gama aukštyn, žemyn; pastovūs, nepastovūs laipsniai.	0–2 b.
2.	Intonuoti akordų junginį T5 - T6 - T46- T5 – S5 – D5 – D7 – T	0–2 b.
3.	Intonuoti laipsnių seką: I – III – V – VI – V – III – I	0–2 b.
4.	Melodinis pratimas.	0–2 b.
5.	Natų prailginimo ženklai.	0–2 b.
6.	Ritminis pratimas Nr. 1	0–2 b.
Iš viso		12 b.

0–2 Balų	3 balai	4 balai	6–5 balai	8–7 balai	10–9 balai	11 balų	12 balų
3	4	5	6	7	8	9	10

SOLFEDŽIO (RAŠTU) BAIGIAMOJO EGZAMINO VERTINIMAS

Vertinama	Užduočių skaičius	Vertinimas	
Intervalai	10 intervalų	Už teisingą atsakymą skiriamas 1 balas.	Iš surinktų balų skaičiaus vedamas vidurkis
Akordai	10 akordų	Už teisingą atsakymą skiriamas 1 balas.	
Melodinis diktantas	Mokytojo parinktas diktantas	Kiekvienas mokytojas vertina individualiai	

VII SKYRIUS FŠPU IR NŠ PROGRAMŲ BAIGIMO PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMAS

37. Mokiniam, baigusiems formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą ir išlaikiusiems baigiamuosius egzaminus, išduodami Kaišiadorių meno mokyklos direktoriaus 2023 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. V-158 patvirtinti Neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimai.

38. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo pažymėjimas neišduodamas, jei mokinys nelaikė, neišlaikė ar neperlaikė baigiamųjų egzaminų be pateisinamos priežasties. Mokinui išduodamas Mokymosi pasiekimų pažymėjimas apie išklaustyą ugdymo programos kursą.

39. Mokiniam, baigusiems NŠ MMU (meno mėgėjų ugdymo), NŠ AMU (ankstyvojo meninio ugdymo) programą, išduodami Mokymosi pasiekimų pažymėjimai.
